

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Odina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31.20
Za pol leta 15.60
Za tri mesece 7.80
za nedeljsko izdajo na celo leto 6.20
za pol leta 3.00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vinarjev. Zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vinarjev. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnjaja vrsta 2.—

Mail oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 41.652.

Dr. Michaelis - prvi meščanski kancelar Nemčije.

Demisija pl. Bethmann-Hollwega sprejeta. Dr. Michaelis novi kancelar in vnanji minister.

Dr. Seidler o stališču vlade napram ustavni reformi.

BEROLIN, 14. (Kor.) Wolffov urad poroča: Kakor se poroča, je bila od državnega kancelarja pl. Bethmann-Hollwega vložena prošnja za odpust sprejeta in imenovan za njegovega naslednika do sedanjih državnih potajnik v pruskem finančnem ministertvu in državnih komisar za prehranjevalna vprašanja, dr. Michaelis.

BEROLIN, 14. (Kor.) »Berliner Zeitung« poroča, da bo za naslednjega državnega tajnika za vnanje stvari dr. Zimmermanna imenovan poslanik v Kopenhagnu, grof Brockdorff - Rantzau, ki je bil svojočasno poslanik svetnik na Dunaju in generalni konzul v Pešti.

BEROLIN, 14. (Kor.) Wolffov urad poroča: Posebna izdaja »Reichsanzeigerja« objavlja sledečo poročilo: Njegovo Veličanstvo je najmilostneje blagovolilo sprejeti od državnega kancelarja, predsednika državnega ministertva in ministra za vnanje stvari dr. pl. Bethmann-Hollwega zaproseni odpust ob podelitvi zvezde velikega kormurja kraljevega hišnega reda Hohenzollerncev in imenovati državnega potajnika, pravega taj. svet. dr. Michaelisa, za državnega kancelarja, predsednika državnega ministertva in ministra za vnanje stvari.

Dalje se razglša sledeče lastnoročno pismo Njeg. Veličanstva cesarja in kralja: »Ljubi pl. Bethmann-Hollweg! Težkim srcem sem se odločil, da z današnjim dnevom ugodim Vaši prošnji za odpust od uradov kot državnih kancelar, predsednik državnega ministertva in minister za vnanje stvari. Celih osem let ste vodili ta odgovorna najvišja mesta države in državnih služb z vzorno zvestobo in stališju svojo odlično moč in osebnost uspešno v službo cesarja in države, krene in domovine. Ravno v najtežjih časih, v katerih so se kdaj nahajale nemške države in narodi, v katerih je šlo za sklepe odločilnega pomena glede obstoja in bodočnosti domovine, ste mi vedno neumorno stali na strani z nasveti in dejanji. Moje srce zahteva, da se Vam kar najiskrenejše zahvalim za vse zvesto službovanje. Za znanje znamenje Moje hvaležnosti in posebnega upoštevanja Vam podeljujem zvezdo velikega kormurja kraljevega hišnega reda Hohenzollerncev.

Vedno Vam naklonjeni, hvaležni cesar in kralj.

Berolin, 14. julija 1917. Viljem I. R.

Časopisje o prvem meščanskem kancelarju.

BEROLIN, 14. (Kor.) Časopisje simpatično pozdravlja povesa državnega kancelarja, prvega meščanskega kancelarja, odkar obstoja nemška država.

Nemški prestolonaslednik odpoval na zapadno bojišče.

BEROLIN, 14. (Kor.) Wolffov urad poroča: Nemški prestolonaslednik je preteklo noč odpoval na zapadno bojišče.

K položaju.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 13. julija.

Pododsek 15 članov, ki ga ima izvoliti ustavni odsek, je v ospredju razprav v klubih in med političnimi strankami poslanske zbornice.

Nemci delajo »gute Miene zum bösen Spiele«, — na videz so za ta pododsek, ki naj izdela temelje bodoče nove ustave, v resnici pa bi radi ovirali kar je mogoče vsako reformno ustavo. Radi jim verjamejo, da jim tako dobro ne pojde nikdar več. Doslej so bili v Avstriji gospodarji Nemci, na Ogrskem Madžari, vsi drugi narodi smo jim le za štafajo, in za plačevanje davkov, drugače pa smo narodi druge in tretje vrste.

Jugoslovanski klub je odkritosrčno za celovanje pododseka, za skorajšnjo reformo ustave, seveda pa zahteva, da se upošteva jugoslovanska deklaracija o jugoslovanski državi. — Dances bo imel klub sejo, v kateri se bo nadaljevala razprava o teh vprašanjih.

S Čehi je precej nejasnosti, kaj pravzaprav hočejo. V Češkem Svazu ni edinstvo; razne stranke vlečejo vsaka na svojo stran in ne čakajo s svojimi izjavami, kaj sklene Svaz. — Tako n. pr. je klub narodnih socialcev sklenil na svojo pest, da se reforme ustave ne udeležijo in pa — da Čehi do konca vojne ne smejo vstopiti v nobeno vlado.

V Svazu so pa potem sprejeli z majhno večino predlog agrarcev, da se sicer udeležijo pododseka, ali ostanejo povsem pasivni vse do tlej, dokler se češke stranke ne zedinijo v Pragi ob sodelovanju Narodnega sveta o svojem državopravnem stališču in tudi z ozirom na ogrske Slo-

vake. To je taktika — zavlačevanja, ki si za tako srčno želé Nemci. Ne bi si upali trditi, da je taka taktika v sedanjem času pametna in češkemu narodu koristna. Ali to pa vemo, da bi nastala jugoslovanskega narodu le očitna škoda, o čemer se bo treba še obširneje pomeniti. Ako je bratom Čehom res kaj na slovanski solidarnosti in medsebojni podpori, potem jih pa moramo že prositi, da bi svojo taktiko — in le za to gre! — uvedli po skupnih interesih enih in drugih. Ako se pa hočejo vedno in vedno postavljati edino le na specifično češko stališče, potem ne smejo pisano gledati, ako se Jugoslavlani postavljajo edino le na stališče realne jugoslovanske politike.

Današnja seja

se je pričela že ob 10 uri ob jako slabem zanimanju poslancev. Na dnevnem redu je poročilo finančnega odseka o vladni predlogi zakona, ki določa davke na vojne dobičke. — Ako bo ta zadeva končana, pride na vrsto še poročilo odseka za državne nastavitve, ki določa draginskih doklade vsem uradnikom, služabnikom in upokojencem. — Poročilo o teh rečeh prepuščam povsem korespondenčnemu uradu.

Po dosedanjih dispozicijah bi utegnili biti zadnja seja morda celo v nedeljo, da pojdejo poslanci na počitnice, dasi je bila že določena seja na prihodnji torek. — To se je zgodilo na željo nekaterih agrarcev, ki hočejo osebno voditi žetve in spravljane poljskih pridelkov.

Čuveni razlogi! Tri leta ni bilo državne zbornice, zdaj je nakopičeno na neizmerno gradiva v obliki vladnih predlogov, v obliki predlogov poslancev, resolucij, petičij itd., — a zbornica ni gre na počitnice, ker hočejo nekateri poslanci osebno voditi žetve itd. Kdo naj verjame taki potrebi? In če je, kako pridejo vsi ostali poslanci do tega, da morajo — počivati po sili, ker hočejo nekateri tovariši doma kmetovati?

Sicer pa je namen, da bodo delovali odseki, — in ko bo pripravljeno gradivo, nekako vsakih 10 dni, se snide zbornica sama. — Ako bo tako, potem je pa potrebno, da sprejemo volitev v odseke le taki poslanci, ki se bodo mogli udeleževati vedno sej odsekov tudi med počitnicami. Kdor tega ne more, naj odloži svoje mesto v odseku ali pooblasti svojega namestnika. Ne moremo se izpostavljati morebitnim posledicam, da bi slučajne večine majorizovale resnično, ali odločno večino.

Za naše železničarje

se je bil krepko potegnil Jugoslovanski klub pri prejšnjem ministru in tudi pri sedanjem voditelju zastran političnih persekucij. Zdaj se je obrnil tudi na ministrskega predsednika samega, ki naj poskrbi, da se vsi železniški uradniki, poduradniki, delavci, ki so bili premeščeni iz političnih ozirov, vrnejo na svoja prejšnja mesta in da se v vsakem pogledu restituirajo.

Zadeva posl. Grafenauer-ja,

je bila danes zelo ugodno rešena v imunitetnem odseku, ko se je obravnaval svojočasni predlog posl. dr. Korošca v zbornici.

Poročevalec dr. Rybář je predlagal, naj odsek predloži zbornici, da ta pozove posl. Grafenauerja v prihodnjo sejo. Kritiziral je po zaslugi znano razsodbo poljske vojne sodnje v Celovcu po priliki tako, kakor je bilo objavljeno tudi v »Edinosti«. Dokazoval je, da so s pomilostitvenjem odpravljene tudi pravne posledice. Sklepeval se je na predloženi slučaj 1. 1897., ko je bil obsojen poslanec Szajer (Poljak) in potem pomilostil. Predsednik poslanske zbornice dr. Kathrein ga je takoj pozval v zbornico in utemeljil svoj korak v povsem enakem smislu, sklicujoč se pri tem na enako mnenje pravosodnega ministertva.

Dr. Adolf Gros (Poljak) je toplo podpiral Rybářev predlog in k že navedenim razlogom dodal še analogijo s pravnimi položaji v slučaju dovoljene obnovitve kazenskega postopanja, ko razsodba povsem pade v vodo in ožive zopet vse osebne pravice, torej tudi mandat.

Predlog dr. Rybářa je bil na to soglasno sprejet in pride menda še ta teden na dnevni red v zbornici sami.

Ali ni to lepo zadoščenje?

Castitajmo mu vsi od srca!

Za prehranjev ljudstva.

Jugoslovanski klub je izdelal načrt, kako je izvršiti naredbo, izdano 26. majnika 1917. o prehranjevanju prebivalstva. —

Ta predlog so sprejela vsa ostala agrarna združenja. Po naštetju vseh dosedanjih hib predlagajo:

1. Kakor na Ogrskem, tako naj se tudi pri nas določi za poljedelsko prebivalstvo po 500 gramov žita za odrasle in 400 gramov za otroke izpod 15 let starosti. Na vsak način je treba kmetovalcu pustiti odgovarjajočo množino žita, vstevši tudi nestalne delavce, v kolikor niso drugod preskrbljeni, kakor tudi zadostno količino semena.

2. Naj se določi po deželah ali okrajih, kakor kažejo gospodarske razmere, poleg za živino potrebne množine sena, slame, detelje, žitne zmesi tudi stalno množino žita in poznega krompirja. To množino je pustiti kmetovalcu.

3. Odpadne cene kakor na Ogrskem. Izogniti se je povišanju cene moke, izvzemši najfinjšo.

4. Ustanoviti je neko mero v cenah za pravo žito in ono, namenjeno živini.

5. Mlat naj oskrbe kmetovalci sami; čas za to naj se uredi po krajevnih razmerah.

6. Pri razdeljevanju žalog naj se upoštevajo gospodarske razmere po okrajih in naj se ima pred očmi načelo, da naj vsak okraj sam skrbi za svoje potrebščine.

Za internirane in konfinirane državljane.

Proračunski odsek je danes že razposlal v tisku poročilo na zbornico, s katerim je predložil znane resolucije, ki zadevajo internirane, konfinirane in »politiški nezanesljive« državljane, ki so pri vojakih. Utemeljevanje soglasja popolnoma z dosedanjimi mojimi informacijami. Naslednja se na čl. 20. državnega osnovnega zakona, ki je bil s takim ravnanjem kršen. Morda se na to še povrnemo, saj je veliko naših vojakov, ki so prizadeti.

Poslanska zbornica.

DUNAJ, 14. (Kor.) Predsednik je naznanil, da so poslanci Tušar, Baczyński, Stanek in dr. Conci vložili enako se glaseča vprašanja glede pojasnil o rezervatnem odloku vojnega ministertva z dne 26. aprila 1917, oddelek 10, glasom katerega naj se za strašno službo določeno moštvo letnikov 1870—67 češke, ruske, romunske, slovenske in italijanske narodnosti izmenja. Zahteva se takojšnji preklic tega odloka potom brambrega ministertva. Tokom čitanja vprašanj je vladal v dvorani nemir. Radi neprestanih medklicev je bil posl. Kolischer poklican k redu.

Glasovanje o nujnosti vprašanj se bo vršilo tekom seje.

Po prehodu na dnevni red je posl. Freisler poročal imenom vojnega gospodarskega odseka o sklepu gosposke zbornice glede vojnogospodarskega pooblastilnega zakona in stavlil predlog, da naj se predlog odseka zopet sestavi v prvotni obliki. Predlagal je dalje na predlog posl. Čecha od odseka sprejeti resolucijo, ki se glasi: »Vlada se pozivlja, da naj pred izdajanjem vojnogospodarskih odredb načelne važnosti stopi v stike s prehranjevalnim odsekom poslanske zbornice.« Vlada je v odseku izjavila, da je pripravljena upoštevati to željo.

Zakon je bil v smislu odsekovega predloga sprejet v drugem in tretjem čitanju; uzakonjena je bila tudi resolucija posl. Čecha.

Nato je poročal posl. Glöckel o poročilu vzdrževalnega odseka glede vzdrževalnega zakona. Opozarjal je na nezadostnost vzdrževalnega zakona in izjavljal, da si je bil odsek popolnoma svest svoje odgovornosti, ko je kljub odporu vlade vztrajal na postavkah, ki so bile tekom razprav že tako znižane.

Voditelj ministertva za deželno brambo, min. pl. Czapp, je opozarjal na vladne odredbe tekom vojne in odredbe glede zboljšanja vzdrževalnine in naglašal, da se je vlada tudi trudila, da s ponovnimi odloki na vzdrževalniške komisije naglasi humano tendenco vzdrževalnine. Ako kljub temu ni šlo vse gladko, izhaja to iz preobčutitve dela, deloma iz neopravičljivega neuvaževanja ukazov, deloma različnosti gospodarskih razmer. Vlada bi sicer rada vse storila za družine vpkolicancev, vendar pa to glasom proračuna finančnega ministertva ni mogoče. Povišanje vzdrževalnine glasom načrta bi že samo zamoglo povzročiti zvišanje cen živil in drugih potrebščin. Vlada je v odseku izrazila pripravljenost, da žrtvuje že tako znatni znesek 648 milijonov za zvišanje vzdrževalnine. Kar se tiče raznih pritožb, je ministertvo prosilo po-

slance, naj ga obvestijo vedno natančno, da se popravi vsaka krivica.

Debate so se udeležili poslanci Blinovec, Hartel, Loser, Vodunsky, Gröver, Baczyński in Kraus, nakar je bil sprejet zakon z nebitvenimi izpremembami v drugem in tretjem čitanju.

Poročevalec dr. Ofner je referiral nato o poročilu justičnega odseka glede zakonskih načrtov o podreditvi civilnih oseb vojaškim sodiščem, glede porotniških list, glede izvolitve bivališča odvetnikov in o predlogu posl. dr. Adolfa Grossa glede revizije razsodb vojaških sodišč. Po poročilu dr. Ofnerja in Neumanna se je voditelj justičnega ministertva izrekel proti pritegnitvi žensk k porotnikom. Porotniška služba ni nobena pravica, ampak dolžnost in težko breme, h kateremu se žensk ne sme siliti. To vrh tega ni niti potrebno, ker je z demokratiziranjem porotniških list krog poklicanih oseb zelo razširjen. Ministertvo je nato pobijal stališče poročevalca, da naj se razsodbe izjemnih sodišč, ki na dan, ko cesarska naredba glede ustavitve porotnih sodišč ni bila odobrena, niso bile še pravomočne, preklicajo. Prosi torej, da naj se predlog k členu 4 zakona o sestavljanju porotnih list ne sprejme.

Po glavni in podrobni razpravi je bilo poročilo pravosodnega odseka sprejeto. Manjšinski predlog na pripustitev žensk k porotni službi je bil odklonjen. Sprejet je bil dalje resolucijski predlog posl. Hunnerja, glasom katerega naj bodo deležni cesarske milosti vsi, ki so bili obsojeni na podlagi v času od 16. marca 1914 do 30. majnika 1917 izdanih cesarskih naredb, razven onih, ki so šli v izkazništvo in se niso vrnili, in onih, ki so z umazano konkurenco izrabljali vojno bedo in se obogatili na stroške prebivalstva.

Po poročilu posl. dr. Kreka so bile resolucije begunškega odseka sprejete brez debate in seja zaključena.

Prihodnja seja jutri ob 11 dopoldne.

Dr. Seidler o stališču vlade napram ustavni reformi.

Govor ministrskega predsednika v ustavnem odseku.

DUNAJ, 14. (Kor.) Na današnji seji ustavnega odseka je podal ministrski predsednik dr. Seidler sledečo izjavo:

Dovolite, da nekoliko pojasnim stališče vlade o vprašanju ustavne reforme, o katerem se sedaj toliko razpravlja. Kot tačasni načelnik vlade sem v zadnjem času stopil v stike s celo vrsto vodilnih osebnosti te in tudi druge visoke zbornice, le da dam pobudo za akcijo, katere končni namen predstavljajo gotove reforme avstrijske ustave. Menim, da vsa Avstrija čuti, da trpi naše javno življenje v Avstriji na konstruktivski napaki § 19. drž. tem. — o splošnih pravicah državljanov govori o enakopravnosti vseh narodov, vendar pa nikdar ni prišlo do izvedbe te točke programa naše ustave. Pota, po katerih naj bi se približali temu cilju, so bila napačna in od tod predvsem notranje-politična trpljenja, ki smo jih morali prenašati v zadnjih desetletjih in ki so zamogla vzbujati sumnje, da je Avstrija res bolna država. In vendar ve vsak trezen človek, da to ni res. Vsi narodi Avstrije so po skupni vezi nadvse ljubljeni dinastije zbiružni medsebojno ne samo na zunaj, ampak tudi na znotraj. Treba je najti rešitev vprašanja, kako naj bi se odstranilo prepreke, ki so se vedno in vedno ponavljale le radi tega, ker se ustava ni zadosti ozirala na specifično posebnost te iz raznih narodnosti sestavljene države. Rešitev tega problema naj se v smislu prestolnega govora poizkuša na druge načine. Pri tem gre za veliko delo. Vendar pa sem prepričan, da bo delo mogoče izvesti. Najprejostejše stvari se čisto najdejo najtežje; toda ko so razrešene, potem se zavoljati vozeli lažje razvzolja, kakor se je morda prvotno domnevalo po vseh prejšnjih poizkusih. Dovolite mi trivljeno primerjanje naše ustave z obliko, ki si jo povzroča individualcem marsikateri nepriljetnosti, tako da se vedno ponavlja misel, da treba vsaj za nekaj časa to obliko odložiti.

Posebi bi treba torej vmeš čisto konstitucionalnim potom. Iz lastne sile bi imelo ljudsko zastopstvo inavgurirati ono ustavno reformo, ki omogoči narodnostno mirno medsebojno življenje v krepki skupni zvezi. Ako se posreči to, potem dospje Avstrija do srečnega političnega življenja in sicer na način, ki odgovarja tako specifičnim potrebam naše domovine, kakor tudi na drugi strani izključuje vsako neprimerno vmešavanje v razmere Ogrske.

Nastaja vprašanje, čemu naj se započne ta reforma ravno sedaj. Nato odgovorjam najprej, da silijo razmere že dolgo k taki rešitvi in da se radi tega ne more govoriti o kakem prezgodaj. Izrečno pa opozarjam na moment, da je ravno meni vsled moje preteklosti posebno pri srcu sledeče: Narodnopolitične in velike ekonomske naloge je treba rešiti tekom vojne, še večje bodo nastale v prehodni dobi in največje pa v miru, ko bo šlo za to, da se naše samogospodarstvo zgradi znova in napno vse sile, da se ne samo poravnajo težke škode strahovite vojne, ampak tudi dvigneta kultura in gospodarstvo. In sedaj vprašam: Ali naj se v takem času prepreči vsako produktivno delovanje z okolščino, da v naši ustavi problem kompetenc ni našel zadovoljive rešitve? Menim, da poroče vsak domoljub, da zamoremo slediti takemu razvoju stvari le z grozoto. Ni stvar vlade, stavlja zahteve ljudskim zastopnikom. Oni sami in vsi milijoni ljudi, ki jih zastopajo, streme po dovršitvi dela, s katerega energično in samozavestno lotitvijo si bodo postavili spomenik v zgodovini Avstrije. Izvolite si v reformi kakršnokoli si bodi pot; vladi je najbolj dobrodošla ona, ki zagotavlja najsigurnejši uspeh. Naziranj visoke zbornice in čestitega odseka zamore prihajati tu naproti tem lažje, ker sem pri neobveznih predpogovorih vedno naglašal le materialno temeljno misel, vse ostalo pa vedno izrečno označil za razpravno podlago. Potrebna evolucija naj zraste torej popolnoma iz okrilja parlamenta. Vlada bo drage volje prevzela pripadajočo ji vlogo in stavila svojo službo vedno z veseljem na razpolago.

Na ta način boste — neprimerno uspešneje, kakor bi se zamoglo zgoditi z vladnimi izjavami — dokazali za dejanjem, da ni v Avstriji niti zatiranih narodov niti stremjenja po zatiranju in da se hoče vsakemu narodu ob ohranitvi državne enote zagotoviti samoodločevanje. S tem bo odvzet sovražni tujini tudi zadnji videz pretveze za dopustnost vmešavanja v stvari, ki jih zamoremo sami urediti. Dokazali boste, da imajo narodi Avstrije, ki znajo z neuklonljivo silo in odločnostjo braniti domača bivališča, tudi sposobnosti, da zgrade na domačih tleh sigurno temelje za uspešen razvoj mirne bodočnosti. S tem boste delovali v okviru vojnih ciljev, po katerih stremimo v neprekinjeni skupnosti z našimi zmagovalnimi zavezniki, katerih splošen značaj je naša vlastna skupina jasno in že čisto povedala, obenem pa tudi za oni cilj, za katerega se predvsem bori Avstrija v tej strašni vojni, za nedotakljivo sveto pravico njenih narodov, da si sami odločajo svobodno svojo notranjo usodo. In to delo, ki služi notranjemu miru, bo skupno važen korak na potu k častnemu, preko generacij trajajočemu miru na zunaj, miru, ki ga hočemo doseči na temeljih pravičnosti, zmernosti in spravljivosti, utrjeni skupnosti vseh kulturnih narodov in enotnega stremjenja po odpravi onih razmer, ki so povzročile svetovno vojno. Mi vsi iz srca hrepenimo po tem miru. Do tedaj smo v krepki zvezi fronte in zaledja odločni, da neomajno vztrajamo.

Nato je bila odsekova seja zaključena.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 14. (Kor.) Uradno se razglša: 14. julija 1917.

Vzhodno bojišče. — Južno Kaluža je prišlo včeraj na več krajih do bojev. Bojni položaj je neizpremenjen. Severno Dnjestr se je na več točkah galsko fronte in v Volinji pričelo močnejše obojestransko topovsko delovanje.

Italijansko bojišče. — Na Primorskem in na tirolski fronti zmeren topovski ogenj. Stalni narednik Kiss je v zračnem boju pri Levicu sestrelil že šesto italijansko letalo.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Načelnik generalnega štaba: NEMSKO.

BEROLIN, 14. (Kor.) Veliki glavni stan, 14. julija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruperta: Ob obali so bile včeraj zvečer naše nove postojanke močno obstrleljane. Pončo izvršeni angleški napadi pri Lombartzydu so se izgubnošno razbili v našem obrambnem ognju. Tudi vzhodno in jugovzhodno Yperna je v nekaterih odsekih artoiške fronte je bil (topovski) boj živahen. V bojih v predozemlju severozapadno St. Quentin je bilo ujetih več Angležev in Francozov. — Armada nemškega cesarjeviča: Med Soissonom in Reimsom je topovsko delovanje naraslo. V zapadni Sampanji in na levem bregu Moze je bil topovski ogenj do noči močen. Izvidni sunki Francozov so bili odbiti. Južno Bois Soulaína (severno Reimsa) so naše napadne čete zavzele kose francoskih jarkov in jih obdržale proti več protinapadom. Jugozapadno Somme Py je naš ogenj izjalovil pripravljene sovražni sunek. V gozdu pri Avocourtu so napravili naši izvidniki ujetnike. — Armada vojvode Albrehta: V lotarijski nizini je bila artilerija delavnejša kakor sicer. Na zapadnem pobočju srednjih Vogeov so bila naša poljevovalja uspešna. — Sestreljenih je bilo 21 sovražnih letal in en privezni balon.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav. Pri Dvinsku in Smorgonu se nadaljuje živahno bojno de-

lovanje. V vzhodni Gaficiji je bil ožen je v odseku Brzezanov živahen. Močno de- ževje je tudi južno Dnestra oviralo bojna dejanja. Tamkaj je prišlo le južno Kaluža do krajevnih spopadov. — Pri ostalih ar- madah in na macedonski fronti je položaj neizpremenjen.

BEROLIN, 14. (Kor.) Veliki glavni stan, 14. julija, zvečer.

Na zapadu tekem dneva živahen to- povski boj v zapadni Šampanji. — Na vzhodu vsled deževja neznatno bojno de- lovanje. Tudi južno Dnestra le delni ru- ski napadi, ki so bili odbiti.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 13. (Kor.) Generalni štab po- roča: Macedonska fronta: Zelo živahno bojno delovanje na vseh frontih. V okolici Moglenice je bila slabše napad sovražnika odbiti s krvavimi izgubami. Pri Nontu je naš ogenj razpršil oddelke sovražnika. Ob dolnji Strumi boji med sprednjimi od- delki. Pri Christian Kamili smo razgnali sovražne izvidne oddelke. — Rumunska fronta: Med Tulcejo in Mahmudijo neho- no in pičlo topovsko streljanje.

TURSKO.

CARIGRAD, 13. (Kor.) Iz glavnega sta- na se poroča: Patuljino delovanje kakor tudi obojestransko topovsko streljanje je bilo na več točkah fronte ži- vahnejše kakor doslej. — Sinajška fronta: Dne 11. t. m. na vseh frontih živah- no topovsko in pehotno streljanje. So- vražnik je s težkimi kalibri obstreljeval okoličico Gaze.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

13. julija. — Obojestranski artiljerijski streljavili večerj znatno delovanje. Naša je razpršila na pohodu iz Piazze v Pedrazzo se nahajajoče sovražne kolone in vozove v Idrijski dolini. Ena naših bolnišnic v Prechieri je bila kljub vidnemu znamenju Rdečega križa ponovno obstreljevana. V okolici Trefa je naša drzna patrulja vdrla v sovražno postojanko in poglala sovraž- no posadko v beg. Južno Kostanjevice je uplenila naša patrulja dva možnarja v jarkih.

ANGLESKI DREADNOUGHT "VAN- GUARD" ZLETEL V ZRAK.

LONDON, 13. (Kor.) Dreadnought "Vanguard" je v noči na 9. t. m. ko je bil zasidran, zlezel v zrak in se takoj po- topil. Vzrok nevarnosti eksplozija. Rešena sta bila le dva moža in en oficir. Sednjo je umrl, 97 mož ladje za časa eksplozije ni bilo na ladji.

Dreadnought "Vanguard" je bil zgrajen l. 1909; imel je 32 težkih topov, 870 mož posadke in 19.250 ton dislociranja.

Sklicanje grške Vbornice.

ATENE, 13. (Kor.) Vlada je predložila kralju odlok glede sklicanja majnika 1915 izvoljene zbornice.

Drugi mogotci — staro souststvo.

Je ljudi na svetu, ki se niso nikdar ni- česar naučili iz dogodkov, ki se jim od- gravajo pred njihovimi očmi. Med take ljudi pa ne bi smeli šteti, ki so do te svetovne vojne vodili oficijelno italijansko politiko v Trstu. Vsaj praviteljeni du- hovi nekdanj v Trstu gospodovali in vse- možne italijanske stranke so pravilno ra- zumevali narodno valovanje v tej naši državi in so si bili bržkone na jasnem — v dokaz za to bi mogli navesti značilnih izjav iz ust avtoritativnih oseb iz te stranke —, do kakih izprememb dovede kon- čno narodnostna borba v tej državi. Vedeli so, da slednje mora zmagati princip na- rodnega načela. Zato so tudi dobro vedeli, da ob danih narodnostnih razmerah ne bo mogel italijanski živeli ohraniti svoje gos- podovalne pozicije napram slovenskemu življu v teh pokrajinah. Vendar niso ho- teli izvajati konsekvence iz tega izpozna- nja. Vzrokov temu nečemu tu konkretni- zirati, ker nečemo, da bi se nam podtakali ulepi, odločni nameni. Usoda, ki je vsled sedanje vojne zadela mnoge osebe te stranke, govori dovolj razumljivo. Uver- jeni so bili, da vžle vseni, kar priprav- ljeni razvoj stvari v tej državi, vendar ne- le da ohranijo svoje gospodstvo, marveč, da je utrje za vedno, definitivno. Zato so vztrajali v boju proti nam in ga poostro- vali vedno bolj brez vsakih ozirov. Gos- podstva te stranke ni več. Odnosi so se dogodili. Proces evolucije napredja v poli- tičnem razvoju Avstrije pa se nadaljuje in stopa ravnotež v odločilen stadij. — Pri- šli so tu na plan novi ljudje, ki se pri- pravljajo, da prevzamejo dedščino po

prejšnji liberalni stranki. To pa so ljudje tako omejenega obzorja, da ne razumejo znakov časa; ki jim je trdna volja, da bi nadaljevali staro politiko odpravljene ita- lijanske liberalne stranke napram sloven- skemu življu; ki so — znaki ne dopuščajo nikakega dvoma več na tem — nasproti nam sprejeli načelo: tu gospodujemo mi, tu se govori italijanski, a Slovenci, če ho- čemo kaj govoriti, naj gredo — v Ljublja- no! Morje razlike v naziranjih utegne biti med tržaško italijansko socialno de- mokracijo in onimi drugimi (ki jih ni tre- ba posebej označati), ali v tem so v po- polnem soglasju: Slovenec bodi v tem mestu brezpraven! Tako nam naravnost govore na mestih, kjer ima socialna de- mokracija besedo, in nam govore tudi — oni drugi. Nasproti nam hočejo nadalje- vati staro politiko; novi režim hoče, ko- likor se nas tiče, hoditi poti starega re- žima. In to — kar je posebno značilno, da naravnost osuplja — celo sedaj še, danes, ko jim dogodki v tej državi narav- nost kriče, da je to, kar bi hoteli nasproti nam, postalo stvar nemogućnosti, nedose- žen cilj, da more le — in to vsebuje naj- strožjo obsodbo tistih "drugih", ki bi se hoteli ponašati s svojim patriotizmom — izzvati hude pretresanje in borbe ter ovirati proces prenovljenja, kakor ga ne zahtevajo le pravičnost, zakoni in zmago- vitost narodnostnega principa in demo- kratizacije, ampak tudi v najvišji meri naj- višji državni interes v teh pokrajinah!

Veliki politični antipodi bivše italijans- ke stranke so baže ti ljudje. Toda majnih ljudi, še nižji politiki in politični slepci, ker hočejo doseči to, česar niso mogli vo- ditelji nekdanje laške liberalne stranke, ki so bili — to se more javno konstatirati — za zvočnik zvišeni nad njimi, ker so bili ljudje svojega programa, svojih ciljev trdnih hrbtišč, jasnega koncepta. To jim moramo priznati, čeprav so nam bili smrtni sovražniki, čeprav smo jim bili mi neizprosni nasprotniki tako s stališča naše narodne stvari, kolikor se stališča državljanov te države — čeprav so naše- mu narodu grenili življenje z najtršiimi in rafiniranimi metodami politične in narod- ne borbe: čeprav so nam bili nasprotniki, ki niso poznali nikakih ozirov, nikakih ovi- ri in ki niso dajali pardona.

Padli so. Dogodki v državi pa so se za- čeli rapidno razvijati v smeri, ki bi govo- rila laški liberalni stranki, če bi bila še na krmlju: bijete boj brez upa zmage! A sedaj gledamo vendar fenomen, ki se mu protivi najpriprostejši razum: kako se novi ljudje, pretežno neizprosni sovraž- niki ital. lib. stranke, nje ciljev in idealov, v času, ko se država z naglimi koraki bliža preuredbi, ki jo je italijanska liberalna stranka s strahom pričakovala — kako se novi ljudje pripravljajo, da bi nadaljevali stari režim, ki so ga dogodki zadeli s po- rezno silo. To bi pomenjalo za nas, da smo prišli izpod kapa enih pod kap drugih so- vražnikov, a na nas bi padla — ista plo- ha! Napovedujejo nam boj. Jemljemo na- znanje. Podčrtati nas hočejo, a vedo naj, da se bomo branili! Prebili smo težko ero- laško-liberalne stranke — ne upogne nas tudi koalicijske laške socialne demokracije in — onih drugih!

Razne politične vesti.

Nemčija in Avstrija. Berolinski "Lokal- anzeiger" je bil, kot znano, ustavljen v četrtek, ker je skušal napad na državne- ga kancelarja pl. Bethmann-Hollwega poostriži z nahušenjem avstro-ogrsko- vlade. "Lokalanzeiger" je namreč dobil vest, da je prispela z Dunaja brzjavka, v kateri se je poudarjalo, da se na Dunaju polaga posebna važnost na to, da bi Bethmann-Hollweg ostal na svojem mestu, in da bi knez Bilow ne ugajal kot kandi- dat za državnega kancelarja. "Lokalan- zeiger" je dodal tej brzjavki naslednjo pripombo: "Kaj bi bila storila avstro-ogr- ska vlada, če bi bili poizkusili mi vplivati na imenovanje visokih uradnikov v Av- striji? Po pravici bi se zavrnilo tako po- četje. Zato obžalujemo brzjavko z Du- naja. Tudi široki avstro-ogrski krogi za- vračajo vmešavanje v notranje stvari nemške države. Gre torej za korak av- strijskega državnika, ki ima skupno čelo s sedanjim državnim kancelarjem, in predstavlja si pač nemogoče, da bi mu bilo ljubše, da bi se nadalje sedel njemu zelo udoben gospod na našem kancelar- skem stolu. Kajti gospod pl. Bethmann- Hollweg je že zavnaj zasedel v popolno odvisnost od dunajskega kabineta, kar ne koristi niti nam niti Avstriji. Zavrniti moramo namen avstrijskega državnika, da bi se vmešaval v strogo naše stvari, kajti naši skupni vojni cilji so dosegljivi samo tedaj, če vsaka država stori ono, kar je koristno njej. To pa je v Nemčiji

močna, samozavestna in trdna politika." — Napad je naperjen na našega ministra zunanjih stvari, grofa Czernina, češ da on želi, da Bethmann-Hollweg ostane na svojem mestu. Neugotovljivo je pač, ali "Lokalanzeiger" je brzjavka odgovor- ja resnici ali ne, resnica pa je prav goto- vo, da ni resnična trditev lista, da bi bil nemški državni kancelar, oziroma da bi bila njegova politika odvisna od Dunaja.

20.000 A, B, C, D, E, v sredo, 18. t. m., na izkaznice od št. 20.001 do št. 30.000 A, B, C, D, E, v četrtek, 19. t. m. Kdor bi iz upoštevane vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, jo more dobiti popolnoma izjemno v soboto, 21. t. m. Vsaka oseba ima pravico, da dobi eno izkaznico št. 21 10 dkg vsoljene svinjine po K 4'40 kg.

PANCETA.

Tekom tega razdeljevanja dobe odje- malci tudi izkaznice za panceto (št. 23) ter bodo mogli dobiti nanje do vstetega ponedeljka, 23. t. m., po 10 dkg pancete po K 10 kg, manj imoviti sloji (z rubeče prečrtano izkaznico za živila) pa po K 6 kg.

IZKAZNICE ZA SVINJINO.

Tekom tega razdeljevanja dobe odje- malci izkaznice št. 22. za svinjino.

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.

Nadalje se bodo dobile izkaznice št. 4 za govedino. — Kdaj stopijo te izkaznice v veljavo, se objavi posebej.

VSOLJENE SARDELE.

Na običajnih mestih se bo nadaljevala prodaja vsoljenih sardel.

SARDINE V SKATLJAH.

Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo mogla dobiti po ena skatla sardin (v olju). Na izkaznice s štirimi ali več od- merki pa po dve skatli, in sicer po K 3 skatljah.

VŽIGALICE.

Dobivale se bodo švedske vžiga- lice, ali ne več kot 8 skatljah na izkaznico, in sicer po 6 (šest) v. skatljah.

Razdeljevanje izkaznic za kruh, moko, sladkor in masčobe.

Jutri, ponedeljek, 16. t. m., se prične razdeljevanje izkaznic za kruh in moko za tedne 94—95 in 96—97 ter izkaznic za sladkor, veljavni od 1. t. vstetega 31. avgusta t. l. Obenem se izdajo ofi- cijelne izkaznice za masčobe za tedne 45 do 48.

Izkaznice se bodo dobivale v uradih krušnih komisij tekom uradnih ur od pon- deljka, 16. t. m., do vstete sobote, 21. t. m. Strankam se ponovno priporoča, da se pri prejemu izkaznic prepričajo, če so dobile zadostno število izkaznic in če so izkaznice opremljene z uradnim pečatom; izkaznice brez uradnega pečata so namre- čne neveljavne ter se zaplenijo. — Vse družinske poglavarje in poglavarje do- mačih gospodinjstev se opozarja na dolžnost, da pristojni krušni komisiji te- kom 24 ur naznanijo vsakršno izpre- membo bivališča ter izpremembo števila družinskih članov, oziroma članov doma- čega gospodinjstva.

Domače vesti.

Imenovanja. Cesar je deželno-sodnemu nadsvetniku višjega deželnega sodišča v Trstu, dr. Andreju Sancinu, brez pristoj- bne podelil naslov in značaj dvornega svetnika. — Voditelj trgovskega minis- trstva je višjega stavbnega komisarja po- morske vlade, ing. Jurija Linardoviča, imenoval za stavbnega svetnika.

25 letnico učiteljstva slave danes gg. Ferdo Starc, učitelj v Barkovljah, Ivan Danev, voditelj pri Sv. Ivanu, in Engelbert Gangl, učitelj na pripravniški za srednje šole v Trstu. Čestitamo zaslužnim šolni- kom.

Piljuvajo! V izdanju "Edinosti" od 13. t. m. smo opisali slučaj, pripetivši se dve- ma Slovenkama v uradu v ulici Ghega št. 6, ko ste prišli tjakaj, da bi ju sprejeli kot postrežnici pri razdeljevanju obedov v naših šolah. Pisali smo točno, kakor ste nam pripovedovali oni ženski. Konstatir- ali smo, da ste bili skrajno užaljeni, kajti ne le, da so ju zavrnili, ampak odgnali so ju tudi z vseni znaki mrznje proti sloven- skemu življu. Slednje smo konstatirali, da omenjenemu uradu načeluje g. dr. Puecher, ki je eden prvakov italijanske socialne demokracije. Ponavljamo: opi- sali smo dogodek, kakor ste nam ga pripo- vedovali oni ženski. "Lavoratore" nam je včeraj odgovoril, a mi bi menili, da bi mu bil, če naš opis ne odgovarja resnici, od- govor jako lahek — miren in stvaren. — Mesto tega pa nam je "Lavoratore" za- lučal v obraz nekaj zasramovanj in insi- nuacij. Piljuji le in zatrdil, da se peni- mo jeze, ker ima tam besedo dr. Puecher in ne mi! Jedru stvari pa se je previdno izognil. K večjemu bi mogli priznati neko- liko stvarnost splošni zatrtitvi, da je med onimi posrežnicami tudi nekaj Slovenki! Koliko in kakih Slovenk je, te- ga tudi danes ne vemo, kakor tudi ne vi- dimo v odgovoru "Lavoratore" nobenega pojasnila ali se je, ali se ni oni dogodek odigral tako, kakor ste ga opisali naši ženski. Pač pa vemo, da otrokom Ciril- Metodovih šol razdeljujejo obede po-

strežnice, ki ne znajo slovenski. To dej- stvo se nam je vnovič potrdilo od mero- davne strani. Odgovor v "Lavoratore" nam potrdi, kakor da smo mi očitali dr. Puecherju, da je dal nalog, naj se sloven- sko osebe ne sprejema. Tega nismo trdi- li, pač pa smo konstatirali, da onemu uradu načeluje dr. Puecher, in pa, da so se one — v ljudne gospice sklicevale nanj, ko so "ščave" pošiljale v Ljubljano. Če so lagale, naj prime njih za nesa. — Značilno pa je, da nam ne odgovarja urešnišvo samo, marveč neki "illi v obli- ki pisma, naslovljenega na »Caro Oigi«, in ki podaja karakteristiko samega sebe na zaključku, kjer vzklika: »lo, caro, sputo. E sputo pure anche per Puecher!« Mož pljuva torej v svojem in dra. Pue- cherja imenu! S tem ovaja le, da je imel — čik v ustih! Naj le pljuvajo! S pljuvki se ne pokrivaajo očitanja. Za to treba stvarnega odgovora. Naj le pljuvajo! Do- bro je tako v pouk našim ljudem.

Zrelostni izpit na tukajšnji c. kr. držav- ni gimnaziji je po skoraj 14mesečnem bivanju pri vojakih in po prestanem čast- niškem izpitu, dne 11. t. m., z dobrim uspehom dovršil enoletni prostovoljec, kadet-aspirant, Vladimir Anžlovar iz Ma- rezig v Istri, sin bivšega tamošnjega, se- daj tu v pokopju živčnega nadučitelja, Mi- roslava Anžlovca. Mlademu, nadbud- nemu rojaku, ki se v par dneh povrne na bojišče, iskrene čestitke!

Popravljamo. Iz včerajšnje uradne ob- jave o preskrbi Trsta z zelenjavo in tudi iz naših informacij, zajetih iz zanesljivih strani, je razvidno, da dopis, ki smo ga objavili v petek pod naslovom »Zakaj ta- ko?«, nikakor ne odgovarja dejstvu, da bi se bil g. namestnik potegoval za voja- štvo na škodo civilnega prebivalstva. Nasprotno, g. namestnik je vedno skrbel za kolikor mogoče ugodnejšo preskrbo tržaškega civilnega prebivalstva. Obža- luje, da je naš dopisnik nasledel na li- manice ljudem, ki se delajo, kakor da bi vse vedeli. Pri tej priliki pa opozarjamo aprovizacijsko komisijo, da bi bilo naj- boljše sredstvo za preprečevanje takih vesti, ako bi večkrat dajala pojasnila o stanju aprovizacijskih vprašanj.

Kaj bo?! »Kaj bo s pivom?« S tem vprašanjem se je bavil te dni strokovni časopis »Der Oesterreichische Bierbrau- er« ter je prišel do sledečih zaključkov: »Najbližja in najnaravnejša posledica za- ustave izdelovanja piva bo popolni pre- pad pivovarske industrije in ruina gostil- niške obrti. K temu pa se pridružujejo še splošna depresija in splošno nezadovolj- stvo občinstva z javno upravo, ki mu daje neprikrto izraza, kar nikakor ne more ugodno na splošni položaj, ker ljudje si ne morejo predstavljati, zakaj da nemška in ogrska drž. uprava dopušča izdelova- nje piva, dočim ga naša uprava ne dopu- šča. Pri tem bi morala merodavna mesta ineti pred očmi vse razloge, ki smo jih mi navedli, ineti pred očmi tem bolj, ko jim je znan katastrofalni položaj pivovarske industrije. Pod pritiskom razmer bodo morali priti do uverjenja, da treba za iz- delovanje piva rezervirati toliko mate- rijala, da se bo moglo pivo izdelovati vsaj v istem razmerju, v katerem se izdeluje v Nemčiji in na Ogrskem.« — To lamen- tacija, ki se tiče le ene panoge industrije in le enega živila, treba razširiti in po- splošiti v vprašanje: kaj bo iz nas gledi vseh živili, če nam državna uprava ne zagotovi deleža, ki bo v pravem razmerju z onim, ki ga imate Ogrska in Nemčija od naše skupne produkcije živili, bodi od po- sledstva, bodi od industrije. Saj smo vendar zavezniki! Saj sinovi vseh naših ozemelj krvave in žrtvujejo za isti cilj!! Ko treba braniti našo zemljo v Karpatih, se ne vprašuje, je-li bojevnik Nemec, Ma- đar ali Slovan, pripadnik Nemčije, ogr- ski ali avstrijski državljani! Žrtvovati mo- rajo vsi enako! Zahteva pravičnosti, vza- jemnosti in človekoljubja je, da se tudi božji darovi, kar jih je skupno na razpo- lago, enakomerno dele.

PODLISTEK.

Millonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

— Potem pa naj pove sodišču vzrok, kaj ga je napotilo na ono izpovedbo.

Avrori se je izvil iz prsi silen stok in skoraj hropče je zajecel:

— Vem, da rajši umre, kot pa da bi preklical svojo izpovedbo.

V vsakem, tudi najstrožjem sodniku tiči nekoliko človeške slabosti, namreč razvednosti. Tako je tudi gospoda de Badiera sedaj obšla želja, da bi izvedel resnico o zakonski zvestosti žene svojega prijatelja Bricheta. Sklonil se je h gospe, ki se mu je vila pred nogami, vzdignil jo je in povedel k naslanjaču, ki je stal poleg leve.

— Povejte mi resnico, dete moje, — je

dejal nežno: — vi pač ljubite gospoda de Cambiaca?

— Da, — je dechala Avrori.

— Odkedaj?

— Iz časa pred mojo poroko z gospo- dom Brichetom. Bila sem zaročena z Raoulom. Moj oče je opozval svojo besedo, da me je omočil s sedanjim mojim soprogom.

— In vi niste prekinila razmerja, ki je postalo tako kaznivo?

Na to vprašanje je Avrori živahno dvignila glavo.

— Kaznivo! Ali niste dejal tako? — je vzkliknila s poudarkom.

— Ali po svoji poroki niste zopet ob- novila razmerja z gospodom de Cambia- com? — je vprašal sodnik.

— Ne, gospod, nikakor ne. Ko sem se poročila z gospodom Brichetom, sicer ni- sem pozabila Raoula; toda prišli ste vam morani, da ga nisem videla več.

— In ali on ni poizkušal priti do vas?

— Samo enkrat mi je pisal pismo.

— In kaj je hotel doseči žnjim?

— Ne vem, — je odgovorila v zadregi.

— Torej mi nečete povedati resnice?

— Na mojo čast, gospod, govorim vam popolno resnico. Odprla sem namreč ravno pismo in prečitala podpis, ko je nepričakovano vstopil gospod Brichet.

Vključ tedanjemu razburjenju sem misli- la pozneje, da se spominjam, da sem pa- pir vrgla v peč, kjer je pač moral zgore- ti; kajti ko sem se tri ure pozneje hotela prepričati, kaj sem storila v onem raz- burjenju, nisem nikjer več našla onega pisma.

— Kdaj se je zgodilo to?

— Bilo je tri dni, preden je izginil go- spod Brichet.

Po kratkem razmišljanju je prišel zo- pet gospod de Badiera:

— Pri razpravi... saj se še spominja-

te... je izpovedal notar, da slutiti, da je vaš soprog, ko je tisti dan, preden je izgi- nil, prišel k njemu, da izpremeni vam v prid napravljeno oporoko, moral imeti kak vzrok, da je bil razdražen proti vam?

Ali potemtakem ni verjetno, da je Brichet našel ta listek, za katerega ste mislila, da je zgorel.

— Ne, — je odgovorila Avrori, — kajti odšla sva skupno iz sobe. Genila se tudi za en sam trenutek nisem od njegove strani in vem torej, da v tistem času ni prišel v mojo sobo. Vrnila sem se tjakaj prva sama. Potem sem iskala pismo po- vsod, in ko ga nisem našla nikjer, sem se spomnila, da sem ga v razburjenosti vrgla v ogenj.

— Potemtakem torej tudi niste odgo- vorila na pismo, čigar vsebine niste po- znala? Kdaj vas je torej potem privkral zopet videl gospod de Cambiac?

— Šest mesecev pozneje, kar je izginil

moj soprog, sem se slučajno sešla žnjim. Torej se je splošno mislilo, da je moj soprog mrtev... Bila sem skoraj upra- vičena, da sem se smatrala za vdovo... v svojem srcu sem se smatrala za svo- bodno... in...

V sramežljivi zadregi je Avrori do- končala pretrgani stavek:

— In Raoula sem ljubila še vedno.

— Potem ste torej privolila, da ga zo- pet sprejmete?

— Da doseže sestanek z menoj, se je gospod de Cambiac mogel sklicevati na poseben namen.

— Na kak namen?

— Da zahteva vračilo nekega dolga. Ko sva bila zaročena, je Raoul izročil moje- mu očetu velik znesek, in oče je potem... pozabil... vrniti denar baronu, — je dejala Avrori, ki je neko zastala pri be- sedu »pozabil«.

(Daje.)

izhajali smo za silo, ker smo v prejšnjih časih mogli kaj kupiti v Trstu. Ljudje so hodili tudi na bližnji Kras, da so dobili kak kilo krompirja in ječmena. Ali sedaj ni v Trstu nič dobili brez izkaznic; na Krasu pa vsled lauske in letošnje suše ni dobili nič več. In če bi kdo tudi dobil kako pest živeža, ga ne more spraviti domov. Pri nas ni kmetov, ki bi pridelovali živeža, ker večina rodovitne zemlje so vinogradi, ostalo pa pašniki — ledina. Večina ljudstva se je preživljala s tem, da je hodila v Trst na razna dela. To malo zemlje, kar je imamo, je bila še pred vojno slabo obdelana. Kako pa je sedaj, ko ni moških doma, si lahko mislite! Delavcev ni bilo mogoče dobiti, a če se je vendar le kak našel, je hotel jesti. Brez jela ni hotel na delo! A kaj mu je mogla gospodinja dati, ko se za svoje otročice ni imela nič! Po vrhu pa je večina semena, mesto da bi šlo v zemljo. Šlo v lonec — ker sila je bila velika! Konečno je prišla huda suša, tako, da je umirala še to malenkost, kar je bilo v zemlji! Naša »polja« so sedaj taka, da niti radiča in salate ne dobiš, če bi jo z lučjo po dnevi iskali! Pri teh razmerah smo navezani izključno na to, kar dobivamo od aprovizacije. A, koliko dobivamo? Čute: mesečno 2-3 kg pšenice (med katero je vsaj 10% hujlike), ali koruze na osebo, 10 kg slanine in 3/4 kg sladkorja. Poprej smo dobivali tudi še po 10 kg suhih čebulj in 25 kg kislega zelja. — To je vse, resnično vse! (Kruh pri nas namreč ne dobivamo). Če seštejemo vse to skupaj, dobimo od 10-12 kg živeža na dan in osebo. Kdo je, ki more živeti ob tem? Pred meseci smo dobili tudi izkaznice na meso — toja mesa ni! Mislili smo, da na pristojnih mestih sami izpoznavajo, da se ob tem živežu ne more živeti, toda dosedaj se ni zgodilo! Prosimo torej pristojne oblasti, naj nam pomorejo, da se ne bodo več ponavljali žalostni slučaj iz letošnje pomladi (ki jih je tudi poslanec dr. Leginja omenjal v drž. zboru). Obačamo se tudi do naših poslancev, naj pripomorejo, da bomo dobivali vsaj toliko, da bomo mogli živeti. Ponavljamo, da naša občina ne obstoji iz lanetov, ampak iz samih tihlih vinogradnikov in delavcev. Kolikor je bilo po vrtilih in med tritimi posejane, je pobrala suša vse. Kupiti ne moreš nikjer ničesar; uvoz je prepovedan; kamor se obračamo, nam reži v obraz — jakota! Prosimo torej pomoči! Saj se tudi naši sinovi, možje in očetje bijejo za domovino!

Danes popoldne ob 5 priredi šentjakobska podružnica CMD že objavljeno zaključno prireditev otroškega vrta v dvorani Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Spored je zelo zanimiv, nastopajo gojenci otroškega vrta z raznimi pesmi, pripravi, samogovori itd. Med točkami svira na glasovir in prijaznost g. Josip Lah ml. Po dovršenem sporedu bodo gojenci otroškega vrta pogoščeni in vršila se bo tudi šaljiva tombola, pri kateri se bodo dobivali krami in za vsako družino potrebni predmeti. Ker je vstopnina zelo majhna in ker je čisti dobiček namenjen v pokritje stroškov otroškega vrta, smo gotovi, da se slavno občinstvo v velikem številu udeleži te prireditve.

Zdravstveno stanje v Trstu. V času od 7. do 14. t. m. so v Trstu in okolici obbolele 3 osebe za kozicami, 2 za škrlatno, 2 za davico, 33 za legarjem (Sv. Vit 1, Staro mesto 4, Novo mesto 2, Nova milnica 1, Stara milnica 10, Sv. Jakob 4, Skedenj 1, Farneto 2, Sv. Ivan 4, Baroklje 1, v bolnišnici 1, od drugod 2). Za legarjem je umrla v bolnišnici 1 oseba.

Mestna zastavljalnica. V torek, 17. t. m., se bodo od 9½ dop. do 1 pop. in od 3½ do 6. pop. prodajale na javni dražbi dragocenosti, zastavljene meseca majnika leta 1915. na svetilnomre listke serije 137 in sicer od št. 236.591 do št. 238.000.

Podpisi na VI. vojni posojilo.
28. izkaz. - N. N. K 180.000; Zdravne pivovarne Schwechat, St. Marx, Simering-Dreher, Mautner, Mehl po K 100.000; N. N. K 50.000; N. N. K 20.000; N. N. K 15.000; N. N. K 14.000; N. N. K 12.000; Moric Schlesinger (stevila Ad. Schlesinger) (nadaljen podp.) K 5000; Alojz Weg cheider K 4000; zmlinsko društvo za športu i zajemove K 3000; Zennaro & Gentili K 2000; Andrej Zink, Ferd. Zanetti (lekarja Rovic), Ivan Wlachowicz, Darcin Vukacovic (nadaljen podp.) po K 1000; Stefan Zaklan K 500; Bruno Zucco K 250; dr. Franc Vysokil K 200; Pia Zannarich, Henrik Wolf, Vzajemno društvo za zavarovanje gov. živine, Borst, po 100 in nadaljni podpisi v znesku K 9750.

29. izkaz. - Meissner & Co. K 200.000; N. N. K 150.000; Haerker L. & Meissner, Adolf Brunner, Rob. Metzger & Co. Jadransko pristaniško stavbo podjetje po K 100.000; E. S. angler & Co. K 40.000; Ornstein & Co. K 50.000; Paul & Krebhiel K 20.000; bar. Rud. H. Riccardini K 12.000; Ana Matathias K 8.000; Emerich Margoni, M. L. Morpurgo, Ernest Konicke, Rožer Schultz & Co. nsl., Friz Dobra, dr. C. Orstulovic po K 5.000; Albert Greive K 4000; Ana Schwarz-Morpurgo (nadaljen podp.) Herfman Wolffahrt po K 3000; Adolf Dinkelsp. el, kap. Pe. Badessich (nadaljen podp.) po K 1000; Gesira Wendtner, Ernestina Wolffahrt po K 1500 in nadaljni podpisi v skupnem znesku K 6000.

DAROVI.

V počaščenje spomina gospoda Severina Sedevečiča daruje družina Pešelj-Widmann 15 K za vdove in sirote padlih orožnikov. Denar hrani uprava.

V počaščenje spomina pok. ge. Josipi-

ne Čok-Zupanove je daroval g. dr. Delak 6 K lonjerski podružnici CMD. V isti namena se je nabralo med pogrebci 12 K 41 v. Srčna hivala vsem darovalcem! Denar hrani blaginjičarka.

Za nakup šolskih potrebščin revnim učenkam IV. razreda CM šole na Acquedotto je plačal g. I. S. v Trstu v kazenski stvari 40 K, ker mu je g. Franc Kovač odpustil hudo razžaljenje. Za revne učence CM šole na Acquedotto daruje gosp. Franc Stager 1 K. — Denar hrani šolsko vodstvo.

Poslano*)

Vodstvo Tržaške zadruge pooblaščenih stanovalnikov naznanja v pomirjenje svojih zadrugarjev, ki se pritožujejo, da osebe, neupravičene v to, še vedno opravljajo razna stambinska dela, za katere je treba upravičene stambinske moči, jim zatrja, da stori potrebne korake, kakor je to vedno delala, z vso odločnostjo, ki jo zahteva resnost položaja, da se to neha.

Istotčasno pozivlja zadržno vodstvo gg. upravičelce posojil, naj se, da ne bodo sokrivali teh zlorab, poslužujejo za razna dela, poprave itd. edinele pooblaščenih tehničnih strokovnjakov.

Voditelj:
arch. Cipriano de Nardo.

Zahvala.

Podpisani Franc Turk, šepulje, izrekam tem potom Goriški poslovavnici c. kr. av. sklada za vojaške vdove in sirote, oddetek vojno zavarovanja, sedaj v Trstu, najsrčnejšo zahvalo za točno mi izplačano zavarovalnino v znesku K 1000 o priliki smrti Rudolfa Turk, ter vsakomur prav toplo priporočam to prekoristno napravo.

Hvaležno prejel:

Franc Turk, l. r. šepulje, dne 9. julija 1917.
Priča: Ant. Kozovelj, nadučitelj, l. r.
Priča: L. Bekar, uradnik, l. r.

Zahvala.

Podpisana Antonija Grgič, Padrič, izrekam tem potom Tržaški poslovavnici c. kr. av. sklada za vojaške vdove in sirote, oddetek vojno zavarovanje, najsrčnejšo zahvalo za točno mi izplačano zavarovalnino v znesku K 1000 o priliki junaške smrti mojega padlega soproga Andreja Grgič, ter vsakomur prav toplo priporočam to prekoristno napravo.

Hvaležno prejela:

Antonija Grgič, soproga, l. r. PADRIČ, dne 9. julija 1917.
Priča: Grgič, župan, l. r.
Priča: Bekar, uradnik, l. r.

*) Za šlanku pod tem naslovom odgovarja ureništvo le toliko, kolikor mu veleza zakon.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Portorose vopul ul. Maria Teresa. - Lastna palača.
Družinska glavica K 60.000.000. - Res. zabl. 20.000.000.
Izplačuje kapitalne vse lastne in bankovne transakcije.
Uredne ure od 9-1 pop.

Po Najvišjem obklistu Hg. res. in kr. apst. Velikostva

32 c. kr. državna loterija
za skupne
vojaške dobrodelne namene.
Ta denarna loterija zneskuje 21.146 dobrikov v gotovini v skupnem znesku kron 625.000.
Glavni dobiček znaša

200.000 kron

Zrebanje se vrši javno na Dunaju dne 26. julija 1917. - Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III. Vredno Znanstvenstvo 5. pri kr. og. ravnanjstva loterij v Rimu pelji IX. glavno carinsko poslojce, v loterijskih nabiralnicah, glatkarah, pri darovalih, poštnih in želozniških uradih, v manjalskih i t. d. - Igralni začetki za prodajalce srečk brezplačno. Srečke se dopolnjujejo poštne prosto.

Od ces. kr. ravnateljstva državnih loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo.
Mestno tiskarno besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Nemška stenografija, pouk za gospodine. 80 vin. na uro. Piazza Leonardo da Vinci 4, III, levo. 1927

Pozor! Prodajajo boljše vrste, Ulica Marija Tereza 2. Odprto od 8-12. 2-4. 1-2-6

Kupujem žaklje vsake vrste in cunje. F. Babič, Molin grande 20. 1210

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). 1175

Diplomirana učiteljica poučuje s gotovim uspehom po najhitrejši in najlažji metodi otroke in odrasle (gospo, gospodine in gospe) nemško in slovensko na svojem domu po zmerni ceni. Informacije od 1-8. Ulica Oblozza 27 III. n. II. stopnice zadaj na dvorišču vr. 8 A 1

Kuharica za kava no že prakčirana v tem delu, se sprejme takoj. Pismene ponudbe na l. s. odd. Edinosti pod „Kuharica“. 1224

Slamnaté čevlje (solne). Slav. občin. trgovcem priporočam slamnate čevlje in slamnate podplate za v devlje, katere sem začel izdelovati, tako da vsaki zahtevi lahko ugodim. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebo, ki imajo opravilo v sobah, dobro došla. Naj vsak poskusi. Franc Corar, tovarna slaničnikov v Stebu, pošta Domžale pri Ljubljani. 3708

Ustanovljeno l. 1893. **Vzajemno podporno društvo v Ljubljani** registrirana zadruga z omejenim jamstvom dovoljuje članom posojila proti poročstvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali proti zasnambi na službene prejemke. Vrača o se posojila v 7%, 15 ali 22%, letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih. Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila. **Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4%.** Trstveno lastno premoženje znaša konec leta 1915 519.348.40 K. — Deležnikov je bilo konec leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavice za 6.059.850 K

DVOREC za poroko penzije v Portorose (središče) 14 sob, dvorana, kuhinja, klet ter približno 1000 m² vrta za 60.000. Pojasnila daje lns. odd. Edinosti.

LEP DVOREC v Portorose, s 5 sobami, kuhinjo, kletjo, podstrešjem in vrtom se proda za K 36.000. Pojasnila daje lns. odd. Edinosti.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

Je imela konec leta 1916 vlog K 55.000.000
hipotečnih in občinskih posojil 30.600.000
rezervnega zaklada 1.500.000

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je **pupillarno varna** in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in postopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/2 %, obrestim in proti najmanj 1 % oziroma 1/2 % odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Ugodna prilika.

Proda se v Herpeljah velik in dobro upeljan

Hotel z restavracijo

Hotel ima 16 mebliranih sob, prostorno dvorano, dve kuhinji, širok ograjen park (4000 m²) in prostorne kleti prikladne za veliko zalogo **plava vina**. — Poslopje je sedaj vse oddano in rentira letno K 4000. V mirnem času pa več Plačilni pogoji ugodni.

Več pove Inzeratni oddetek „Edinosti“, ulica Sv. Frančiška št. 20

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE
za vključno 5 1/2 %
na menice po 6%,
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
REKOMPETUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni v njih obrestuje po **4%**
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Resit: dveletni plačilo zaved sam. — Vloga se lahko po eno krono. — ODDAJA
DOMAČE HANILNIKE) HRANILNE PUŠICE)

registrirana zadruga z omejenim poročtvom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST
(v lastni hiši) vohod po glavnih stopnicah.
Poslovo hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952
ima varnostno celico (safe deposit) za shranbo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, **popolnoma varno** proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIONOV KRON.
Brodne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik ob uradnih urah

Za ravne učence dekliške CM šole na Acquedotto darujejo: G. Svetko Martellanc 10 K, gospa Pertotova 10 K, gđc. Milica Sarc 3 K.

Darovi, došli vladnemu komisariju. — Ravnateljstvo mestne višje realne K 142/28 kot prispevek učencem za mesec junij in sicer polovico za Rdeči križ in polovico za vdove in sirote padlih vojakov. Vodstvo mestne ljudske šole v Bazovici K 12/89 kot dohodek zbirke za »dan žepnih robcev«. Vodstvo I. mestne ljudske šole v ulici dell' Istria K 11/05 za Rdeči križ.

Gospodarstvo.

Poskrbite, da pridelate čim več zelene krme in izkoristite vse možnosti, da nadomestite primanjkuje seno!

Zal, da bo vsled suše in raznih drugih vzrokov letos primanjkovalo krme. Tudi tisti, ki ima kaj pol palcem, si letos, ker je nakup krme skoraj nemogoč, ne bo za- mogel pomagati iz zadrege, na drug način, nego oni, ki nima denarja. In edina pot do rešitve vprašanja o pomanjkanju krme je ta, da svoj hlev in sejni marljivo nadzoruje, s krmno čim najbolj štediš in poskrbiš za to, da pridelas na njihah kolikor je možno mnogo krme.

Preoraj vsa deteljišča, ki so slabo obrastena, pa tudi vse one njive, s katerih si pobral žito in druge zgodnje pridelke! Takšne njive preoraj kolikor možno globoko, kajti le v globoko preorani zemlji ne bo tako hitro škodovala suša krmiskimi rastlinami; pa tudi posejane in usajene rastline se bodo pravi krepek razvijale na takšni zemlji. Če ni bila njiva že za prejšnji pridelek dovolj močno pognojena, pognoji jo zdaj znova. Na njivah pridelas do jeseni lahko prav mnogo zelene krme; skrbi pa tudi za spomladansko krmno s tem, da obseješ njive z ržjo in laško deteljo.

Če si se odločil za setev pitnika ali zelene turšice in jo hočeš sejati na strnišče, ali na opešano deteljišče, pognoji njivo pred oranjem s hlevskim gnojem! Če nameravaš sejati pitnik za zgodnjim krompirjem, polni njivo le z gnojnicjo ali strniščeno, jo nato zorji v laz, posej turšico; a ne preveč nagosto, ker drugače bo šibka in bleđa. Nato povleči njivo z brano. Boljši od navadne turšice je takozvani »kerijski zob«, dasiravno raste bolj počasi. Za vsako njivo (1000 kvad. sežnjev) se potrebuje 60—70 kg semena. Če zapaziš, da je, ko je za ped visoka, šibka in bleđa, zalij jo s strniščeno ali pa z gnojnicjo.

Zelena turšica je živini zelo priljubljena krmna, ker je sladka in sočna. Ko je že precej visoka, naj se jo začne kositi ali pa žeti. Poklada se živini lahko do pozne jeseni. Ako pa ni možno pokriti dotlej vse, naj se jo pokosi o toplem in suhem vremenu in podela v kislno krmno. V to svrhu je skopati 2—3 m široke in 1½ m globoke ter po potrebi dolge jarke, namene se v nje zeleno turšico, jo shodi dobro, kakor repo ali zelje za kisav, dene vrh prve še drugo 1 do 1½ m debelo plast zelene turšice in končno pokrije ped na 40 cm z zemljo. Greben nasute zemlje, ali greben naj ostane odprt. Turšica se v kupu segreje in kadar se je segreje in peče v roku tako, da vročine ne vzdržiš, pokrij jo z zemljo še bolj na visoko. Kadar vročina v kupu pojenja, zasuj z zemljo tudi greben nasipa. Tako pripravljena se ohrani turšica skozi daljši čas; postane sicer temnejša, diši po kislem, a govedo jo zelo rado žre. Ker je zelena turšica premalo tečna, zato naj se poklada živini obnem z deteljo ali kakšno drugo tečnejšo krmno.

Za žitom in zgodnjim krompirjem uspeva prav dobro tudi krmna pesa, ker ostane po njih zemlja rahla, kar je za razvoj pese jako važno. Ko sta se žito ali krompir spravila z njive, naj se njiva takoj preorje in z brano povleče. Nato je vzeti krepke sajenice (najboljše so take, katerih koren je debel kakor prst), skrajšalo se jim večji listi in le nekoliko koren, ter posadi ob vrhovi v vrste narazen po 30 cm a vrsta od vrste naj bo 60 cm. Za zgodnje krmljenje naj se sadi rudeci manut, za pozno zimsko krmljenje pa rumena ekendorferca ali pa oberndorferca. Ako po sajenici ne pade dež, naj se jih takoj zalije z vodo in če tudi za tem zalivanja ne dežuje, zalije naj se jih vsaj še enkrat prav dobro. Ko so se sajenice prijele, ali so priče rasti, zalije naj se jih enkrat ali dvakrat s strniščeno ali z gnojnicjo, ter večkrat okopa in opleve. — Okopava se lahko tudi s konjskim okopovalnikom.

Listje naj se s pese prezgodaj ne obira. Pobere naj se jo z njive šele pozno v jeseni in sicer o suhem vremenu, zemljo naj se narahlo z nožem ostrga, listje s kapico vred odreže, kakor pri repi, in jo shrani nato v kakem suhem, pa ne prehladnem prostoru. Pesa se ohrani lahko do polovice aprila. Na eni njivi se pridelala lahko kakih 100—200 kvintalov pese in 15—25 kv. listja.

Za zimsko krmljenje se seje mesto pese lahko tudi repa, ki pa ni tako tečna kakor prva. Seje se jo na strnišče ali pa z krompirjem. Posebno dobro se obnese v pešeno-glinasti zemlji in ugaja ji vsakteri gnoj; dobro ji prija tudi gnojnica. Ko je njiva izpraznjena, naj se takoj raztrosi hlevski gnoj in njiva koj preorje. Ko je njiva preorana, povleče naj se jo z brano, sence poseje in zemljo nato povlaži z valjem. Potem ko nastavi repa 5—6 listov, naj se jo opleve in zređi tako, da bo druga od druge narazen po 30 cm ter zalije s strniščeno ali pa z gnojnicjo. Za vsako njivo se potrebuje, ako se seje nažeb 2 kg semena. Za krmno je dolga repa boljša, ker je ne le slajša in okusnejša, marveč se jo tudi laže razreže.

Avgusta ali septembra meseca se poseje za pomladansko krmljenje laško deteljo ali inkarnatko. Tej detelji ugaja posebno srednje zvezna, sicer pa tudi peščeno ilovnata in ilovnata zemlja. Najboljša je seveda prva, samo če ni prelaska in ni lega prevlačna. Seje se jo lahko na strnišče, za krompirjem ali pa v činkvanti. Seje se jo pa tudi lahko po končani trgatvi v vinogradih. V teh zraste včasih že do zime tako visoka, da se jo lahko prežanje že takrat za zeleno krmno in potem spomladi zopet enkrat in nato podkopa ali podorje, kar trtam zelo hasne. Za njivo se potrebuje 5½ do 7½ očiščenega semena.

Ako se jo je posejalo zgodaj, da že v jeseni dobro pašo, aprila meseca se jo pa kosi kot zeleno krmno. Če se hoče pridelati zgodnjo suho krmno, seje naj se zmes te detelje in rži, spomladi pokosi in posuši. Da bo krmne kolikor mogoče veliko na razpolago, pobira naj se tudi muhvič, rasoč po turšici in činkvanti, snuka naj se turšične listje in vrhe odreže, ko jih listje več ne služi, in potem naj se vse skupaj dobro na solincu posuši. Prečisti ali pretrebi naj se tudi s pese in repe odrezano listje, razširi po grmovju ali pa spravi v kozolce, da se posuši.

Tudi sirče ali koruzna slama naj se jeseni odreže tik zemlje, poveže v snope in spravi potem v srednje velike kope, da se posuši. Po zimni naj se ga na kratko razseka ter dene v kakšno kad, poskropi s slano vodo in pusti, da se nekoliko skisi. Pomanjkujoča krmna se da deloma nadomestiti sirodjem ali s posekanim listnatim in posušanim vejcem. Za frodeli naj se obseka zelene drevesne veje z dreves meseca julija ali avgusta, in sicer čimprej temboljše, ker je zgodaj nasekan frodeli tečnejši od pozno nabranega. Nabrane zelene veje naj se na solincu razsiri, da se dobera posuši in spravi naj se potem na suhem. Poklada naj se jih govedu po malem. Ovcam in kozam se jih poklada lahko v večji meri, govedo pa ne mara veliko te krme.

Kdor nima nalašč za dobavo frodla vsajenega drevja po polju in senožetih, ta naj nabira frodeli v gozdu. Gozdno drevje se pa smejo odsekati le spodnje veje in še te na vejni prstan. Dober frodelj se dobi od jesena, topole, (katere je osobito mnogo na Vipavskem), lipe, javorja in gabra. Jesnov frodelj da dobro in tečno krmno, katero žre rada vsa živina. Lipov, topolov, javorjev in gabrov frodelj je posebno dober za ovce. Ko primanjkuje krme spomladi, so tudi hrastove ozelenelce veje izdatna pomoč.

tajnik »Gor. kmet. društva«.
V. Dominko,

Seznam vojnih ujetnikov.

Rdeči križ v Trstu nam je poslal naslednji seznam vojnih ujetnikov, za katerih dlužine se ne ve.

Arčon Josip, roj 1888, Vrtojba, Anzelin Ivan, roj 1879, Biljana, Bressan Jakob, roj 1883, Farja, Brandolin Olivio, roj 1897, Tržič, Buttignon Evgenio, roj 1893, Turjak, Berini Pietro, 1889, Ronke, Beisch Onesto, roj. — S. Vito al Torre, Ballaben Ivan, roj 1892, Gradiška, Blasizza Massimo, roj 1897, Moraro, Blason Jakob, roj. 1876, Fara, Blažina Viktor, 1894, Mavhinje, Barcollogna Attilio, roj 1894, Poreč, Blatanč Anton, roj 1894, Foča (Bosna), Batistuta Mario, roj 1896, Krmin, Brault Ivan, roj 1893, Fogliano, Brađot Ivan, roj 1894, Moša, Branković Anton, roj 1894, Črniče, Bele Mirko, roj 1898, Šempas, Brandolin Ivan, roj 1882, S. Vito al Torre, Buttus Anton, roj 1897, Krmin, Brumat Ernest, roj 1890, Gorica, Bujat Anton, roj 1892, Ajello, Bon Alojz, 1882, Dolenje, Bonuti Libero 1880, Strassoldo, Bitežnik Fabjan, 1890, Fara, Bitežnik Stefan, 1885, Bate, Bocin Maksimilijan, 1893, Periole, Beguš Ivan, 1895, Grahovo, Besednjak Anton, 1893, Kaminje, Bratus Alojz, 1887, Fara, Biljanović Cvetko, 1892, Bukovica (Bosna), Buset Gabrijel, 1886, Ajello, Barzilai Maksimilijan, 1896, Lagnano, Berini Fran, 1887, Ronke, Bernardis Evgen, — Dolenje, Bucik Avgust, 1887, Avče, Bregant Fran, 1887, Ločnik, Božić Marko, — Zupanje, Cappelletti Anton, 1896, Cervinjan, Cijan Anton, 1878, Miren, Cinič Avgust, 1893, Krmin, Cuccu Klement, 1884, Caprica, Cocciandich Ferruccio, 1896, Gorica, Cocolin Peter, 1893, Periole, Ciuffa Anton, 1888, Versa, Clancig Karel, 1893, Krmin, Cabas Josip, 1891, Romans, Curzič Dominik, 1890, Kapriva, Cumar Rudolf, 1893, Gori, Possar Rihard, 1885, Ogje, Cerak Andrej, 1890, Ovčadraga, Doimo Erika, — Ajello, Dobravec Mihael, 1876, Tolmin, Devetak Ivan, 1891, Opatjeselo, Devetak Karel, 1884, Sovodnje, Damjan Anton, 1887, Mariano, Devetak Andrej, — Smartin, Fakin

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge, in jih obre: 4 1/4 % večje zneske po do- stuje po 4 % govoru. Trgovcem otvarja četkovne račune z dovnim obrest- vanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Poštno-branilnični račun 75.679. — TELEFON 16-04.

JADRANSKA BANKA

Kapital in rezerva K 13.200.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spit, Šibenik, Zadar.

KUPIJE IN PRODAJE: vrednostne papirje, rente, obli- gacije, zastavna pisna, prioritetne, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS PROMISE. Brzojavi: JADRANSKA.

MENJALNICA

Hugo, 1892, Villa Vicentina, Furian Josip, 1889, Prvačina, Feresin Anton, 1890, Moša, Fevče Alojz, 1884, Vrtovin, Frankovig Anton, 1891, Krmin, Furian Peter, 25, Terzo, Grilon Dominik, 1888, Ogje, Godeas Giordano, 1896, Versa, Goriup Anton 1889, Kanal, Glesčič Alojz, 1891, Miren, Gravnar Ciril Metod, 1888, Števerjan, Ooljevšek Anton, 1891, Deskle, Humar Peter 1889, Avče, Humar Ivan, 1886, Kral (?), Hodsiaik Ivan, — Medea, Jelerčič Ivan, 1884, Grze 15 (?) pri Postojni, Juliani Fran, 30, Ogje, Juch (Jug?) Maksimilijan, 24, Selo, Krašan Alojz, 1894, Šempas, Kumar Ivan, 1872, Lokovec, Kerpan Angel 1887, Renče, Komac Benjamin, 21, Fiumicello, Kovčič Anton, 1886, Tolmin, Kočever Anton, 1880, Sv. Križ, Kaus Andrej, 1888, Soča, Kopoz Fran, 27, Doberdob, Komjano Josip, 1887, Gorica, Kogoj Dominik, 1895, Bilje, Klinac Fran, 1890, Medana, Krmac Matej, 1893, Marežige, Kovačič Vincenc, 1887, Šrbina, Kukanja Valentin, 1873, Komen, Kovačič Vincenc, 1886, Komen, Kumer Ignac, 1893, Imenje, Kumar Fran, — Topoliano Campolongo (?), Ličar Ignac, 1891, Gor. Tribuša, Lesjak Mihael, 1890.

(Konec jutri.)

Priporočljive tvrdke.

Trgovina jestvin

IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campanile 13 (Arg. Pontorosso). Ima v zalogi: kondenzirano mleko, čokolado kavini nadomestek, čaj, marmelado, pa- radižno konserve, kocke za juho, ženi, sardine ter raznovrstne konserve. Trstai Jamaika rum, konjak Martij, vermuth, visnjavec ter več vrst mineralnih vod, vse po zmeranih cenah. 414

Mehanična delavnica.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Meda 26. Izdelovanje in poprava strojev in mo- torjev. Proračuni. 991

Knjigoveznica

PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdivivo 19. Arti- stična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelova- nja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izde- lovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corra). Preno- čišče za vojaške. Dvigalo. Cene zmerne. Postroba točna. 190

Papir.

VERKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirna- tih ročice lastne tovarne. — Valški raz in barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 256

Šivalni stroji.

DEJINSKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vseh pritlikin. Delavnica za popraviljanje. 258

„Salone Edison“

Trst, Vojaski trg (Piazza Caserma) Palača Via nello. Najpriljubljenej kinematograf tržaškega ob- cinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki films. 211

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst, ulica Torrente št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in fran- coskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Nepremočljivi plašči.

LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških plaščev od K 20.— naprej. 257

Jestvine na debelo.

Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na de- belo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica della Aequa vogal ulice Corraeo. 244

Pasi za prenos in platno za jadra. LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrujal in asfaltov. Rojani št. 2. Urad ulica Ghega 2. specializirani: zastori za gostilno, kavarno, prola- jalne itd. 232

Brivnica

„Alfa Violetta“, Trst, ulica Torrente št. 30. Točna ličjačnica postrežbe. — Vedja F. Renčič. 7-2

Klanione Adriatica di Sicurtà v Trstu

(Lastna palača) ustanovljena leta 1838. Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ognju, strelu in eksploziji. Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju. Zavarovanja proti tatvini z vlomom. Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem. Življenjska zavarovanja v najrazličnejši kombi. nacijah.

Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 199.625.992-40. Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1915) K 545.403.849.— Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branah iz- plačano na škodah K 872.433.448-85. Zastopstva v vseh državnih glavni mestih in va- nejnih krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco šte. 20, II. nadstropje v hiši lista „Edinost“

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma šte. 11.

Uradne ure od 9-1.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirne novce in devize.

Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4 % netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavila nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Fotografski atelje DAGUERRE

Trst - Corso šte. 39 - Trst

Razglednice in platinu. Specialiteta: slike v barvah, fotoschizzi. Cabinet, visiti, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Umetno-fotografski atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (pritličje) Trst

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razgleda, posnetke, notranost lokalov, porcelanske plošče za vsakovrst. spomnike. POSEBNOSTI: POVEČANJE in VSAKE FOTOGRAFIJE in Radi udobnosti gosp. naročal- kov sprejema naročbe in jih iz- vršuje na domu, ov. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo šte. 42

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čis- tost. — Cene zmerne.

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1. Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi- tarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

IVAN KRŽE — Trst Piazza San Giovanni 1.

Zaloge kuhinjskih in kletarskih potreb- ščin od lesa in pletenih, skafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, re- set, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spa- dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emaila, kosi